

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

Донбаська державна машинобудівна академія Кафедра менеджменту

Затверджую:

Декан факультету
економіки і менеджменту

— *Є.В.Мироненко* /Є.В.Мироненко/

» _ червня _ 2021 р.

Гарант освітньої програми:

Менеджмент

— *В.О.Шашко* /В.О.Шашко/

« _ 29 _ » _ червня _ 2021 р.

Розглянуто і схвалено

на засіданні кафедри

Протокол № 27 від 15.06.2021 р.

Завідувач кафедри

— *І.П.Фоміченко* /І.П.Фоміченко/

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація підприємницької діяльності»

галузь знань
спеціальність
ОПП
освітній рівень

07 Управління та адміністрування
073 Менеджмент
«Менеджмент»
Перший (бакалавський)

Факультет
Розробник

Економіки і менеджменту
К.е.н., доцент Шашко В.О.

Краматорськ - 2021

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мова навчання: українська.

Статус дисципліни: дисципліна вільного вибору циклу професійної підготовки.

Передумови вивчення навчальної дисципліни (пререквізити): знання, набуті в результаті вивчення дисциплін «Мікро- та макроекономіка», «Теорія організації». Отримані в результаті вивчення дисципліни знання використовуються в подальшому при дипломному проектуванні.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Організація підприємницької діяльності» є методологія та організація підприємницької діяльності.

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна / заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС: 4,0	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	Дисципліна вільного вибору циклу професійної підготовки
Модулів – 2	Спеціальність: <u>073«Менеджмент»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:
Змістових тем– 8		2-й
		Семестр
		3-й
Загальна кількість годин – 120		Лекції
Дисципліна Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,0 самостійної роботи здобувача – 4,0	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	30/8 год.
		Практичні
		30/4 год.
		Самостійна робота
		60/108 год.
		Вид контролю: залік
Курсова робота – не передбачено		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 60/60; для заочної форми навчання – 12/108.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Організація підприємницької діяльності» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Мета дисципліни «Організація підприємницької діяльності» - формування у студентів компетентності в сфері теорії та практики підприємницької діяльності як системи економічних, організаційних та правових відносин в межах підприємницьких структур.

Завдання дисципліни:

- з'ясування місця дисципліни в навчальному процесі, розкриття її основної мети та визначення основних категорій підприємництва;
- формування чітких уявлень щодо загальнотеоретичних засад підприємництва;
- ознайомлення із сучасним станом розвитку підприємництва та його проблемами;
- формування у студентів цілісного бачення проблем підприємницької діяльності;
- озброєння студентів навичками і вміннями, необхідними для організації власної справи.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Організація підприємницької діяльності» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей**:

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програм	
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	<i>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</i>
ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації. СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними. СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації. СК11. Здатність створювати та організовувати

	ефективні комунікації в процесі управління. СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
--	---

Дисципліна «Організація підприємницької діяльності» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **програмних результатів навчання:**

<i>Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми</i>	
ПРН3.	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ПРН5.	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
ПРН6.	Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
ПРН7.	Виявляти навички організаційного проектування.
ПРН10.	Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

Результати навчання за дисципліною та теми, завдяки вивченню яких вони формуються:

Результати навчання		Перелік тем
P1	Здатність визначати ефективність бізнесу, аналізувати й структурувати проблеми організації, зіставляти результати діяльності з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, формувати обґрунтовані рішення	6,7
P2	Здатність організувати підприємницьку діяльність, визначати функціональні області організації та зв'язки між ними	1,2,3,4
P3	Здатність управляти організацією та її підрозділами, реалізовувати функції управління – планування, організація, мотивація та контроль	4,5,6,7,8
P4	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління бізнесом, зокрема з використанням інформаційних технологій	3,4,5,7,8

Співвідношення результатів навчання за дисципліною із програмними результатами навчання:

<i>Результати навчання за дисципліною</i>	<i>Програмні результати навчання</i>				
	ПРН 3	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 10
P 1	+		+		
P 2			+	+	+
P 3	+	+		+	
P 4		+			

Співвідношення компетентностей із програмними результатами навчання

<i>Компетентності</i>	<i>Програмні результати навчання</i>				
	ПРН 3	ПРН 5	ПРН 6	ПНР 7	ПРН 10
ЗК4	+				
ЗК5	+				
ЗК8			+		
ЗК9	+				
ЗК10	+				
ЗК11					+
СК1		+		+	
СК2			+	+	
СК3	+	+		+	
СК4	+			+	+
СК5	+				
СК7					+
СК10			+		
СК11		+			
СК12	+		+		

Для досягнення результатів навчання за дисципліною (Р), підготовка здобувача спрямована на опанування:

знань:

- основні поняття сучасного підприємництва;
- суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності;
- роль держави в розвитку підприємницької діяльності;
- сутність підприємницького середовища;
- організаційно-правові форми підприємницьких організацій;
- етичні норми підприємницької діяльності.

умінь:

- організувати підприємницьку діяльність;
- організувати пошук інформації у процесі вивчення бізнес - середовища та привабливості підприємницького клімату;
- розробляти бізнес-план;
- формувати пакет документів і реєструвати підприємство;
- визначати ефективність бізнесу;
- створювати ефективну зовнішню та внутрішню комунікацію

комунікацій:

- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень

та власного досвіду;

- здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.

автономності та відповідальності:

- відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;
- відповідальність за власний професійний розвиток.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах									
	денна форма					заочна форма				
	ус ьо го	у тому числі				ус ьо го	у тому числі			
		л	пз	лаб	с.р		л	пз	лаб	с.р
Змістовий модуль 1 Передумови підприємництва										
Тема 1. Загальна характеристика підприємництва. Суб'єкти підприємницької діяльності	12	3	2	-	7	13	1	-	-	12
Тема 2. Правові основи та організаційні форми підприємницької діяльності	15	4	4	-	7	13	1	-	-	12
Тема 3. Технологія заснування власної справи	15	4	4	-	7	14	1	1	-	12
Тема 4. Формування підприємницького капіталу	15	4	4	-	7	13	1	-	-	12
УСЬОГО за модулем 1	57	15	14	-	28	53	4	1	-	48
Змістовий модуль 2 Організація підприємницької діяльності										
Тема 5. Розробка стратегії та бізнес-планування підприємницької діяльності	16	4	4	-	8	17	1	1	-	15
Тема 6. Фінансові результати підприємницької діяльності. Фінансовий стан підприємства	16	4	4	-	8	17	1	1	-	15
Тема 7. Оцінка і управління ризиками в підприємницькій діяльності	16	4	4	-	8	17	1	1	-	15
Тема 8. Припинення діяльності підприємницьких організацій. Банкрутство, санація та	15	3	4	-	8	16	1	-	-	15

реструктуризація підприємства										
УСЬОГО за модулем 2	63	15	16	-	32	67	4	3	-	60
УСЬОГО ГОДИН	120	30	30	-	60	120	8	4	-	108

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

5. ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1 Передумови підприємництва

Тема 1. Загальна характеристика підприємництва. Суб'єкти підприємницької діяльності

Сутність, принципи та функції підприємництва. Суб'єкти підприємницької діяльності в Україні. Права підприємця. Види підприємницької діяльності.

Тема 2. Правові основи та організаційні форми підприємницької діяльності

Правове забезпечення підприємництва. Характеристика організаційних форм підприємницької діяльності. Підприємство як форма підприємництва. Класифікація підприємств. Об'єднання підприємств.

Тема 3. Технологія заснування власної справи

Етапи заснування власної справи. Основні способи входження в бізнес. Установчі документи та їх підготовка. Сутність статутного капіталу та порядок його формування. Державна реєстрація підприємницької діяльності. Ліцензування підприємницької діяльності. Патентування підприємницької діяльності.

Тема 4. Формування підприємницького капіталу

Підприємницький капітал: сутність і складові елементи. Поняття активів і пасивів підприємства. Правила фінансування підприємства.

Змістовий модуль 2 Організація підприємницької діяльності

Тема 5. Розробка стратегії та бізнес-планування підприємницької діяльності

Сутність та типові стратегії підприємницької діяльності. Бізнес-планування підприємницької діяльності.

Тема 6. Фінансові результати підприємницької діяльності. Фінансовий стан підприємства

Фінансові результати та рентабельність підприємницької діяльності. Сутність та основні характеристики фінансового стану підприємства. Оцінка основних аспектів фінансового стану підприємства.

Тема 7. Оцінка і управління ризиками в підприємницькій діяльності

Сутність і класифікація ризиків. Зони ризику в залежності від величини втрат. Аналіз і оцінка підприємницьких ризиків. Загальна характеристика прийомів управління ризиком.

Тема 8. Припинення діяльності підприємницьких організацій. Банкрутство, санація та реструктуризація підприємства

Підстави для припинення підприємницької діяльності. Припинення юридичної особи шляхом ліквідації. Припинення юридичної особи шляхом реорганізації. Сутність та чинники банкрутства. Форми санації підприємства. Сутність та форми реструктуризації суб'єкту господарюванн

6. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1	Тема 1. Загальна характеристика підприємництва. Суб'єкти підприємницької діяльності	3	1
2	Тема 2. Правові основи та організаційні форми підприємницької діяльності	4	1
3	Тема 3. Технологія заснування власної справи	4	1
4	Тема 4. Формування підприємницького капіталу	4	1
5	Тема 5. Розробка стратегії та бізнес-планування підприємницької діяльності	4	1
6	Тема 6. Фінансові результати підприємницької діяльності. Фінансовий стан підприємства	4	1
7	Тема 7. Оцінка і управління ризиками в підприємницькій діяльності	4	1
8	Тема 8. Припинення діяльності підприємницьких організацій. Банкрутство, санація та реструктуризація підприємства	3	1
Всього годин		30	8

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема заняття	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Загальна характеристика підприємництва. Суб'єкти підприємницької діяльності	2	-

	<i>Заняття 1</i> (семінар). Загальна характеристика підприємництва. Суб'єкти підприємницької діяльності		
2.	Тема 2. Правові основи та організаційні форми підприємницької діяльності <i>Заняття 2</i> (семінар) Правові основи та організаційні форми підприємницької діяльності <i>Заняття 3</i> (практичне заняття, рішення задач)	2+2	-
3.	Тема 3. Технологія заснування власної справи <i>Заняття 4</i> (семінар) Технологія заснування власної справи <i>Заняття 5</i> (практичне заняття, рішення задач)	2+2	1
4.	Тема 4. Формування підприємницького капіталу <i>Заняття 6</i> (практичне заняття, рішення задач) <i>Заняття 7</i> (контрольна робота) Теми 1-4	2+2	-
5.	Тема 5. Розробка стратегії та бізнес-планування підприємницької діяльності <i>Заняття 8</i> (семінар) Розробка стратегії та бізнес-планування підприємницької діяльності <i>Заняття 9</i> (практичне заняття) Розробка бізнес-плану	2+2	1
6.	Тема 6. Фінансові результати підприємницької діяльності. Фінансовий стан підприємства <i>Заняття 10</i> (семінар) Фінансові результати підприємницької діяльності. Фінансовий стан підприємства <i>Заняття 11</i> (практичне заняття, рішення задач)	2+2	1
7.	Тема 7. Оцінка і управління ризиками в підприємницькій діяльності <i>Заняття 12</i> (семінар) Оцінка і управління ризиками в підприємницькій діяльності <i>Заняття 13</i> (практичне заняття, рішення задач)	2+2	1
8.	Тема 8. Припинення діяльності підприємницьких організацій. Банкрутство, санація та реструктуризація підприємства <i>Заняття 14</i> (семінар) Припинення діяльності підприємницьких організацій. Банкрутство, санація та реструктуризація підприємства <i>Заняття 15</i> (контрольна робота) Теми 5-8	2+2	-
Всього годин		30	4

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1	Тема 1. Загальна характеристика підприємництва. Суб'єкти підприємницької діяльності	7	12
2	Тема 2. Правові основи та організаційні форми підприємницької діяльності	7	12

3	Тема 3. Технологія заснування власної справи	7	12
4	Тема 4. Формування підприємницького капіталу	7	12
5	Тема 5. Розробка стратегії та бізнес-планування підприємницької діяльності	8	15
6	Тема 6. Фінансові результати підприємницької діяльності. Фінансовий стан підприємства	8	15
7	Тема 7. Оцінка і управління ризиками в підприємницькій діяльності	8	15
8	Тема 8. Припинення діяльності підприємницьких організацій. Банкрутство, санація та реструктуризація підприємства	8	15
Всього годин		60	108

9. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота студента як невід’ємна складова освітнього процесу у вищому навчальному закладі є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторної роботи, в час, вільний від обов’язкових навчальних занять.

Основні види самостійної роботи студента:

1. Вивчення додаткової літератури.
2. Робота з довідковими матеріалами.
3. Підготовка до практичних (семінарських) занять.
4. Підготовка до проміжного й підсумкового контролю.
5. Виконання самостійного завдання.
6. Виконання індивідуальних завдань.

Питання для самостійного опрацювання:

- 1) Необхідність та сутність державного регулювання підприємництва, його форми та методи: адміністративні, правові, економічні.
- 2) Прямі та непрямі методи державного регулювання.
- 3) Інструменти впливу держави на розвиток підприємництва: податкова політика, цінове та кредитно-грошове регулювання, амортизаційна політика, регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
- 4) Державна підтримка підприємництва.
- 5) Механізм державної фінансової допомоги суб’єктам підприємництва.
- 6) Кадрове та інформаційне забезпечення державою підприємницької діяльності.
- 7) Державні та міжнародні організації, що сприяють розвитку підприємництва.
- 8) Сутність і методи підприємницького управління.
- 9) Функціональне управління в підприємстві.
- 10) Планування розвитку суб’єкта підприємництва.

- 11) Управління мотивацією персоналу. Методи мотивації.
- 12) Організація контролю.
- 13) Управління організаційними комунікаціями.
- 14) Менеджер як організатор ефективного управління.
- 15) Вимоги до ділових і особистих якостей менеджера.
- 16) Типи менеджерів у вітчизняній та зарубіжній практиці.
- 17) Сутність, види та елементи підприємницької культури.
- 18) Стилi керівництва: демократичний, ліберальний, автократичний.
- 19) Норми і правила поведінки керівника.
- 20) Методи і стилі розв'язання конфліктів.
- 21) Соціальні цінності та культура підприємницької діяльності.
- 22) Основні методи впливу підприємця на підлеглих.
- 23) Психологія підприємництва.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи

Оцінювання проводять за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, вирішенні завдань, проведенні розрахунків при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

Самостійна робота студентів контролюється протягом семестру. При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Самостійна робота оцінюється за такими критеріями:

- 1) самостійність виконання;
- 2) логічність і послідовність викладання матеріалу;
- 3) повнота розкриття теми;
- 4) використання й аналіз додаткових літературних джерел;
- 5) наявність конкретних пропозицій;
- 6) якість оформлення.

10. КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

- 1) Сутність, принципи та функції підприємництва.

- 2) Суб'єкти підприємницької діяльності в Україні.
- 3) Права підприємця. Види підприємницької діяльності.
- 4) Правове забезпечення підприємництва.
- 5) Характеристика організаційних форм підприємницької діяльності.
Підприємство як форма підприємництва.
- 6) Класифікація підприємств.
- 7) Об'єднання підприємств.
- 8) Етапи заснування власної справи.
- 9) Основні способи входження в бізнес.
- 10) Установчі документи та їх підготовка.
- 11) Сутність статутного капіталу та порядок його формування.
- 12) Державна реєстрація підприємницької діяльності.
- 13) Ліцензування підприємницької діяльності.
- 14) Патентування підприємницької діяльності.
- 15) Підприємницький капітал: сутність і складові елементи.
- 16) Поняття активів і пасивів підприємства.
- 17) Правила фінансування підприємства.
- 18) Сутність та типові стратегії підприємницької діяльності.
- 19) Бізнес-планування підприємницької діяльності.
- 20) Фінансові результати та рентабельність підприємницької діяльності.
- 21) Сутність та основні характеристики фінансового стану підприємства.
- 22) Оцінка основних аспектів фінансового стану підприємства.
- 23) Сутність і класифікація ризиків.
- 24) Зони ризику в залежності від величини втрат.
- 25) Аналіз і оцінка підприємницьких ризиків.
- 26) Загальна характеристика прийомів управління ризиком.
- 27) Підстави для припинення підприємницької діяльності.
- 28) Припинення юридичної особи шляхом ліквідації.
- 29) Припинення юридичної особи шляхом реорганізації.
- 30) Сутність та чинники банкрутства.
- 31) Форми санації підприємства.
- 32) Сутність та форми реструктуризації суб'єкту господарювання.

11. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Протягом семестру здобувачі вищої освіти денної форми навчання паралельно з аудиторними лекційними і практичними заняттями виконують індивідуальні завдання в вигляді реферату за означеними у таблиці 11.1 темами:

Таблиця 11.1

Теми та види індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми або тем, з яких виконується індивідуальне завдання	Назва і вид індивідуального завдання
1	Тема 1. Загальна характеристика підприємництва. Суб'єкти підприємницької діяльності Тема 2. Правові основи та організаційні форми підприємницької діяльності Тема 3. Технологія заснування власної справи Тема 4. Формування підприємницького капіталу Тема 5. Розробка стратегії та бізнес-планування підприємницької діяльності Тема 6. Фінансові результати підприємницької діяльності. Фінансовий стан підприємства Тема 7. Оцінка і управління ризиками в підприємницькій діяльності Тема 8. Припинення діяльності підприємницьких організацій. Банкрутство, санація та реструктуризація підприємства	Індивідуальне завдання № 1 – підготовка реферату за обраною темою (Додаток А) Індивідуальне завдання № 2 – бізнес-план

Індивідуальні завдання виконуються в рамках самостійної роботи студента з обов'язковими консультаціями викладача та оцінюються балами до загальної оцінки знань студентів.

Також протягом всього семестру питання самостійного опрацювання можуть бути оформлені студентом у вигляді реферату або презентації, які повинні мати науково-дослідний характер.

12. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

(«Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 26.09.2019 р. протокол №2; «Положення про навчальний дистанційний курс і організацію навчального процесу за заочною (заочно-дистанційною) формою в системі Moodle DDMA у ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 23.06.2017 р. протокол №6).

В процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

МН 1 - пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі методи, методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (*пояснення, розповідь, лекція, бесіда, робота з підручником; ілюстрування, демонстрування, практичні і дослідні роботи*);

МН 2 - методи стимулювання навчальної діяльності (*навчальна дискусія, забезпечення успіху в навчанні, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні*);

МН 3 - методи контролю і самоконтролю у навчанні (*усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований, самоконтроль і самооцінка*);

МН 4 - практичні методи навчання (*практичні роботи*);

МН 5 - самостійна робота з вивченням оприлюднених у системі Moodle електронних матеріалів з можливістю проведення консультацій.

МН 6 - виконання індивідуальних домашніх завдань.

13. МЕТОДИ, КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ОЦІНЮВАННЯ

(«Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 26.09.2019 р. протокол №2; «Положення про навчальний дистанційний курс і організацію навчального процесу за заочною (заочно-дистанційною) формою в системі Moodle DDMA у ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 23.06.2017 р. протокол №6).

В процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи оцінювання:

МО 1. Попереднє (вхідне) оцінювання знань (письмовий метод або тестування).

МО 2. Поточне оцінювання (письмовий метод або тестування на лекційних та практичних заняттях та/або у системі Moodle, виконання модульних контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань, зокрема розрахунково-аналітичних завдань, рефератів, презентацій).

МО 3. Тематичне або періодичне оцінювання (письмовий метод на лекційних та практичних заняттях, усне опитування або тестування на практичних заняттях та/або у системі Moodle).

МО 5. Підсумкове (семестрове) оцінювання, зокрема: залік (письмовий метод або тестування, зокрема у системі Moodle).

Передбачається використання модульно-рейтингової системи оцінювання знань. Основною формою контролю знань здобувачів в кредитно-модульній системі є складання здобувачами всіх запланованих модулів. Формою контролю є накопичувальна система. Складання модуля передбачає виконання здобувачем комплексу заходів, передбачених семестровим графіком навчального процесу та контролю знань здобувачів, затверджених деканом факультету.

**Графік освітнього процесу та оцінювання знань
з дисципліни для денної форми навчання.**

Вид навчальних занять та контролю	Розподіл між навчальними тижнями															Вид підсумкового семестрового контролю
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Лекції	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	ЗАЛІК
Практ. заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Сам. робота	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
Консультації				Конс						Конс						
Поточний контроль	ВК УО	УО	ПЗ	УО	ПЗ	ПЗ		УО	ПЗ	УО	ПЗ	УО	ПЗ	УО		
Модулі	●				М1			●	●					М2	●	
Контроль по модулю №1							КР1									
Контроль по модулю №2															КР2	
Контроль самостійної роботи		ЗСР		ЗСР				ЗСР		ЗСР		ЗСР		ЗСР		

ВК – вхідний контроль; УО – поточне усне опитування; ДГ– ділова гра; КР– письмова контрольна робота; ЗСР – захист самостійної роботи (реферат); Конс. – консультація; К – колоквіум.

**Система оцінювання знань здобувачів у 2 навчальному семестрі
для денної форми навчання**

СИСТЕМА ОЦІНКИ					
Склад модулів		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його використання знань, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, які самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка
Усне опитування на семінарських заняттях або тестування за темами	7*2=14	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
Виконання індивідуального завдання (реферат-презентація, бізнес-план)	10+20	75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченням матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
Практичне заняття (участь)	6*3=18	65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
		55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
Модульна контрольна робота № 1,2	19*2	30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
Підсумкова атестація	100	0 - 29	F		Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни

З метою формування та реалізації індивідуальної траєкторії навчання здобувача визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється шляхом оцінювання в межах певного контрольного заходу у відповідності до Положення про порядок визнання в Донбаській державній машинобудівній академії результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

**Система оцінювання знань здобувачів
заочної форми навчання**

Форма контролю	Кіл-ть балів		Стислий зміст контрольної точки	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
	<i>max</i>	<i>min</i>		
1. Підсумкова тестова контрольна робота	100	55	Підсумкова тестова контрольна робота складається із 20-ти тестів за темами Т1-Т10, обраних у випадковому порядку, та виконується студентом індивідуально в системі Moodle DDMA	Здобувач виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Усього за підсумкову тестову контрольну роботу	100	55	Ваговий коефіцієнт за підсумкову тестову контрольну роботу – 0,4	
2. Іспит (залік)	100	55	Підсумковий екзамєн складається із теоретичного та аналітично-розрахункового завдань, обраних у випадковому порядку за темами Т1-Т10, та виконується студентом індивідуально в системі Moodle DDMA	Здобувач виконав теоретичні та аналітично-розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Усього за іспит	100	55	Ваговий коефіцієнт за підсумкову екзаменаційну роботу – 0,6	
Всього	100	55	Здобувач виконав тестові, теоретичні та аналітично-розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни	

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за запланованими результатами навчання навчальної дисципліни.

14. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт: HohlBuilder, GoogleCharts, Vizualize-онлайн сервіси для створення інфографіки; Microsoft PowerPoint – візуалізація даних; Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних.

Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;

Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://moodle.dgma.dn.ua/course/view.php?id=895>

15. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Практикум з дисципліни «Організація підприємницької діяльності» (для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем освітньо-професійної програми підготовки «Менеджмент» (спеціальність 073 Менеджмент) / Уклад. Шашко В.О., Краматорськ, ДДМА, 2020.

2. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Організація підприємницької діяльності» для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем освітньо-професійної програми підготовки «Менеджмент» (спеціальність 073 Менеджмент) / Уклад. Шашко В.О., Краматорськ, ДДМА, 2020.

16. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

1. Господарський Кодекс України. Закон України. № 436 - IV від 16.01.2003 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

2. Про акціонерні товариства. Закон України № 639-VI від 31.10.2008 р. -Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua .

3. Про господарські товариства. Закон України № 1576 -12 від 19.09.1991 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

4. Про державну підтримку малого підприємництва. Закон України № 2063-III від 19.10.2000 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

5. Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб - підприємців. Закон України № 755-IV от 15.05.2003 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

6. Про захист економічної конкуренції. Закон України № 2210-III від 11.01.2001р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

7. Про ліцензування певних видів господарської діяльності. Закон України № 1775-III від 01.06.2000 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

8. Про інститути спільного інвестування (пайові і корпоративні інвестиційні фонди). Закон України № 2299-3 від 15.03.2001 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

9. Про банки і банківську діяльність. Закон України № 2121 -III від 07.12.2000 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

10. Цивільний Кодекс України. Закон України № 435 - IV від 16.01.2003 р. —Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

Основна література

1. Варналій З. С. Основи підприємництва: навч. посіб. — 2-ге вид., випр. і доп. — К.: Знання-Прес, 2003. — 285 с. Дашков Л. П.
2. Климко О. Власна справа: навч. -метод. посіб. / О. Климко, А. Ковалко. — К.: Юніверс, 2001. — 108 с.
3. Колот В.М. Підприємництво: організація, ефективність, бізнес-культура: навч. посіб. / В. М. Колот, І. М. Репіна, О. В. Щербина ; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". - Вид. 2-ге, перероб. та допов. - К. : КНЕУ, 2009. - 444 с.
4. Малий бізнес та підприємництво у ринкових умовах господарювання: навч. посіб. / Л. І. Воротіна, В. Є. Воротін, Л. А. Мартинюк, Т. В.
5. Черняк: Ред. Л. І. Воротіна. — 3-тє вид., доп. і перероб. — К.: Європ. ун-т, 2004. — 308 с.
6. Маршавін Ю.М. Підприємництво за сприяння державної служби зайнятості: досвід успішних підприємців: навч.-метод. посіб. / Ю. М. Маршавін, О. В. Мельник, Т. К. Кузнецова ; Ін -т підготов. кадрів держ. служби зайнятості України. - К. : ПІК ДСЗУ, 2008.
7. Мочерний С. В. Основи підприємницької діяльності: Посібник / С. В. Мочерний, О.А. Устенко, С. І. Чеботар. — К.: Академія, 2001. — 280 с.
8. Пиріг О.А. Підприємництво в Україні: від витоків до сьогодення: монографія / О. Пиріг, Д. Черняк. - К. : УкрДрук, 2011. - 198 с.
9. Підприємництво й бізнес-культура : навч. посіб. / за заг. ред. М. П. Денисенка ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Київ. нац. ун-т технологій і дизайну. - Черкаси : ЧНУ : Маклаут, 2013. - 149 с.
10. Підприємництво та бізнес-культура підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. О. Лігоненко ; Київ. нац. торг. - екон. ун-т. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011- 508 с.
11. Підприємництво: психологічні, організаційні та економічні аспекти: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. Д. Максименко та ін.; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. - 719 с.
12. Покропивний С. Ф. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність: навч. посіб. / С. Ф. Покропивний, В. М. Колот. — К.: КНЕУ, 1998. — 352 с.
13. Розвиток підприємництва в Україні / П. Гайдуцький та ін. — К.: Нора-Друк, 2003. — 248 с.
14. Сизоненко В. О. Сучасне підприємництво: Довідник. — К.: Знання-Прес, 2003. — 379 с.

Додаткова література

1. Данилейко О. Власна справа: Метод. посіб. для тренерів / О. Данилейко, І. Захарченко, К. Ковалко. — К.: Юніверс, 2002. — 144 с
2. Державне регулювання економіки / І. Михасюк, А. Мельник, М. Крупка, З. Залога; За ред. І. Р. Михасюка. — К.: Атіка; Ельга-Н, 2000. — 592 с.
3. Економіка виробничого підприємництва: Навч. посіб. / Й. М. Петрович, І. О. Будіщева, І. Г. Устінова та ін.; За ред. Й. М. Петровича. — 3-тє вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2001. — 405 с. — (Вища освіта ХХІ століття).
4. Економіка і підприємництво: стан та перспективи: Зб. наук. праць. — К.: КНТЕУ, 2002. — 323 с.
5. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / Кол. авт.: Г. Л. Знаменський, В. В. Хахулін, В. С. Щербина та ін.; За заг. ред. В. К. Мамутова. — К.: Юрінком Інтер, 2004. — 688 с.
6. Онищенко Т. Приватний підприємець/ Т. Онищенко, Ю. Рудяк. — 4-те вид., перероб. і доп. — Х.: Фактор, 2002. — 496 с.
7. Савченко Е. Приватне підприємництво: запитання та відповіді/ Е. Савченко, Ж. Семенченко, О. Пироженко. — 5-е изд. перераб. и доп. — Х.: Фактор, 2003. — 128 с.
8. Якщо вирішив стати підприємцем: Довідник підприємця-початківця / М. В. Підмогильний, О. В. Шлепнін, В. М. Путій та ін. — К., 2003. — 249 с.

Web-ресурси

1. Законодавство України. Веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> .
2. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: www.me.gov.ua/
3. Офіційний сайт MDOffice. URL: <https://www.mdoffice.com.ua/ru/amain.html> .
4. Офіційний портал Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. Режим доступу: www.kmu.gov.ua
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
7. Офіційний сайт Пенсійного фонду України. Режим доступу: www.pfu.gov.ua

Додаток А

Теми індивідуальних завдань (рефератів-презентацій) з дисципліни «Організація підприємницької діяльності»

1. Підприємництво : сутність , еволюція розвитку в Україні .
2. Організаційно-правові форми підприємництва .
3. Інновації та підприємництво .
4. Державне і правове регулювання підприємницької діяльності в Україні .
5. Етика і культура підприємництва .
6. Мале підприємництво як фактор збільшення зайнятості .
7. Ризик в підприємництві .
8. Оподаткування підприємницької діяльності .
9. Підприємницька діяльність малого підприємства .
10. Розвиток підприємництва як основа конкурентної середовища .
11. Конкуренція в сучасних умовах України .
12. Монополізація економіки і монополістична конкуренція .
13. Антимонопольна політика підприємництва .
14. Створення власного справи .
15. Підприємницька таємниця.
16. Інтелектуальна власність як об'єкт інноваційного підприємництва .
17. Порядок створення і реєстрація інноваційного підприємства .
18. Організаційні форми інноваційного підприємництва .
19. Механізм конкуренції інноваційного підприємництва .
20. Ризики в інноваційному підприємництві .
21. Створення і реалізація інноваційного проекту .
22. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності .
23. Підприємницька середу .
24. Документообіг та документальні системи в підприємництві .
25. Автоматизовані інформаційні системи в підприємництві .
26. Інтелектуальні інформаційні системи в підприємництві .
27. Системи підтримки прийняття рішень та оціночні системи в підприємництві .
28. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності .
29. Еволюція , сутність та особливості російської підприємницької діяльності та її функціонування .
30. Система економічного і соціального управління підприємницької діяльністю і її функціонування .
31. Механізми регулювання підприємництвом .
32. Економічні та соціальні цілі підприємницької діяльності .
33. Ресурсне забезпечення підприємницької діяльності .
34. Планування підприємницької діяльності .
35. Інвестиційне забезпечення підприємницької діяльності .

- 36. Діагностика стану підприємницької діяльності .
- 37. Людські ресурси в підприємництві .
- 38. Маркетинг в підприємницькій діяльності .
- 39. Типологія підприємництва .
- 40. Припинення підприємницької діяльності організації .
- 41. Реінженерінг інноваційного підприємництва .
- 42. Механізми , що сприяють розвитку підприємництва .